

Операция СМЯТАНЕ в град Графовил – Епизод 11

Криско има неприятности...

Сцена 1

« Една пица, моля! »

Криско и неговият приятел Мариян си тръгват много късно от панаира...

Криско закъснява за работа в пицария *ПИЦА БЕЛА*.

Шефът: Ти закъсня четвърт час, Криско! Аз самият трябваше да приемам поръчките по телефона, а Дани приготвяше всичко... Хайде, на работа!

Криско: Да, г-н Джорджо! Веднага! Извинете ме!

**Криско гледа списъка, даден от шефа.
Пресмята броя на поръчаните пици.**

Име	Адрес	Пица
Бутик на Дари, цветарката	улица „Моцарт“ №18	2
Сабрина Роси	улица „Цветна“ №7	1
Редакцията на местния вестник	улица „Късметлийска“ №24	5
Клара и Цветан Градинарови	булевард „Надежда“ №45	2
Фризьорски салон	улица „Розов храст“ № 3	3

После преброява самите пици, слагайки ги в багажника на мотоциклета. Те са 13...

Криско решава да завърши с клиента от улица **Розов храст**.

УПРАЖНЕНИЕ 4

Защо според вас?

- ☐ Защото пътят дотам не е добър.
- ☐ Защото всички пици ще изстинат, ако отиде първо там.
- ☐ Защото не обича да минава през площада на пазара.
- ☐ Защото това е последният адрес от списъка.

По време на своята последна доставка на улица **Розов храст**, Криско осъзнава, че има една пица в повече в багажника си! Шефът е забравил да сложи името върху кутията... На кого не е изпълнена поръчката?

УПРАЖНЕНИЕ 5

Според вас кой е най-вероятният клиент?

	Име	Адрес	Пица
☐	Бутика на Сиси, цветарката	Улица „Моцарт“ № 18	2
☐	Сабрина Роси	Улица „Цветна“ № 7	1
☐	Редакцията на местния вестник	Улица „Късметлийска“ № 24	5
☐	Клара и Цветан Градинарови	Булевард „Надежда“ № 45	2
☐	Фризьорски салон	Улица „Розов храст“ № 3	3

Обратно в пицарията...

- Шефът:** Къде се запиля толкова време! Какво прави по дяволите?
- Криско:** Но, г-н Джорджо, имаше една кутия, върху която нямаше адрес... Трябваше да се върна при клиента.
- Шефът:** Нищо не разбирам от това, което ми казваш! Хайде, побързай, телефонът звъни!

Криско веднага поема обаждането.

- Криско:** Пицария *Пица Белла* на вашите услуги, добър вечер!
- Г-ца Мила:** Добър вечер, млади човече. Правите ли доставки до улица *Завойна*?
- Криско:** Малко е далечко, но да, госпожо, ще направим доставката. Какво ще желаете?
- Г-ца Мила:** Малкият ми племенник и приятелят му минаха да ме видят, а нямам нищо за ядене. Те са такъв пожар и двамата, нали разбирате, и те...
- Криско:** Да, да, госпожо, разбирам. Но какво желаете?

- Г-ца Мила:** Може ли да ми донесете, млади човече, една пица *Маргарита* и две *Селски*...
- Криско:** За пиене? Десерт?
- Г-ца Мила:** Да, да! Една плодова салата и два лимонови сладкиша. А освен това 2 *Фанти*. Кажете ми, младежо: по-изгодно ли ще бъде да взема 3 промоменюта?
- Криско:** Обикновено промоционалните менюта са по-евтини, но ако поръчате 3 пици, най-евтината ще е безплатна.

Пицария <i>Пица Белла</i>					
Нашето меню за доставки					
Пица	Нормална	Голяма		Десерти	
Маргарита	8,50	10,50		Плодова салата	3,00 €
4 сирена	12,00	14,00		Лимонов сакдкиш	3,50 €
4 сезона	11,00	13,00		Ябълков сладкиш	3,50 €
Барбекю	13,00	15,00		Тирамису	3,50 €
Калцоне	11,00	13,00			
Капри	10,00	12,00		Напитки	
Морски дарове	11,50	13,50		Минерална вода	2,50 €
Жътварска	11,50	13,50		Кока кола	2,50 €
Хавайска	10,50	12,50		Студен чай	2,50 €
Ориенталска	12,50	14,50		Фанта	2,50 €
Селска	12,00	14,00		Спрайт	2,50 €
Вегетарианска	11,00	13,00		Швепс	2,50 €
При 2 закупени пици: 1 безплатна				Кафе	2,00 €
Промоменюта					
Детски 1 пица за деца по избор + 1 десерт+ 1 напитка				10 €	
Семейни 1 пица нормална по избор + 1 десерт + 1 напитка				13 €	
Големи 1 пица голяма по избор+ 1 десерт+ 1 напитка+ 1 кафе				18 €	
*същата пица като в менюто, но по-малка					

УПРАЖНЕНИЕ 6

А вашето мнение?...

Малко по-късно телефонът звъни отново...

Криско: Дани! Ще ми направиш ли една *Маргарита* и 2 *Селски*.
Ало, пицария *Пица Белла* на вашите услуги, добър вечер!

Г-ца Лютикова: Да, добър вечер! Трябват ми 2 пици *Жътварски*... А за вас, деца?
Предпочитате *Хавайски*? Добре. Две *Хавайски*. За доставка –
замъка *Белвю*.

Криско: Не искате ли *Детско меню*, по-изгодно е...

УПРАЖНЕНИЕ 7

По-изгодно с колко?...

- Криско:** Ало, пицария *Пица Белла* на вашите услуги, добър вечер!
- Д-р Манип:** Доставете ми 10 вегетариански пици, най-големите, в Университета, сграда 5, департамент « Генетика », кабинет 8.
- Криско:** 10 вегетариански, сигурен ли сте?
- Д-р Манип:** Естествено, че съм сигурен!

УПРАЖНЕНИЕ 8

*10 големи вегетариански пици, това са твърде много, големи «вегетариански» пици!
По 13 € едната, колко би струвало това?
(Не вземайте вашия калкулатор, ако обичате!
Сметнете още веднъж наум!)*

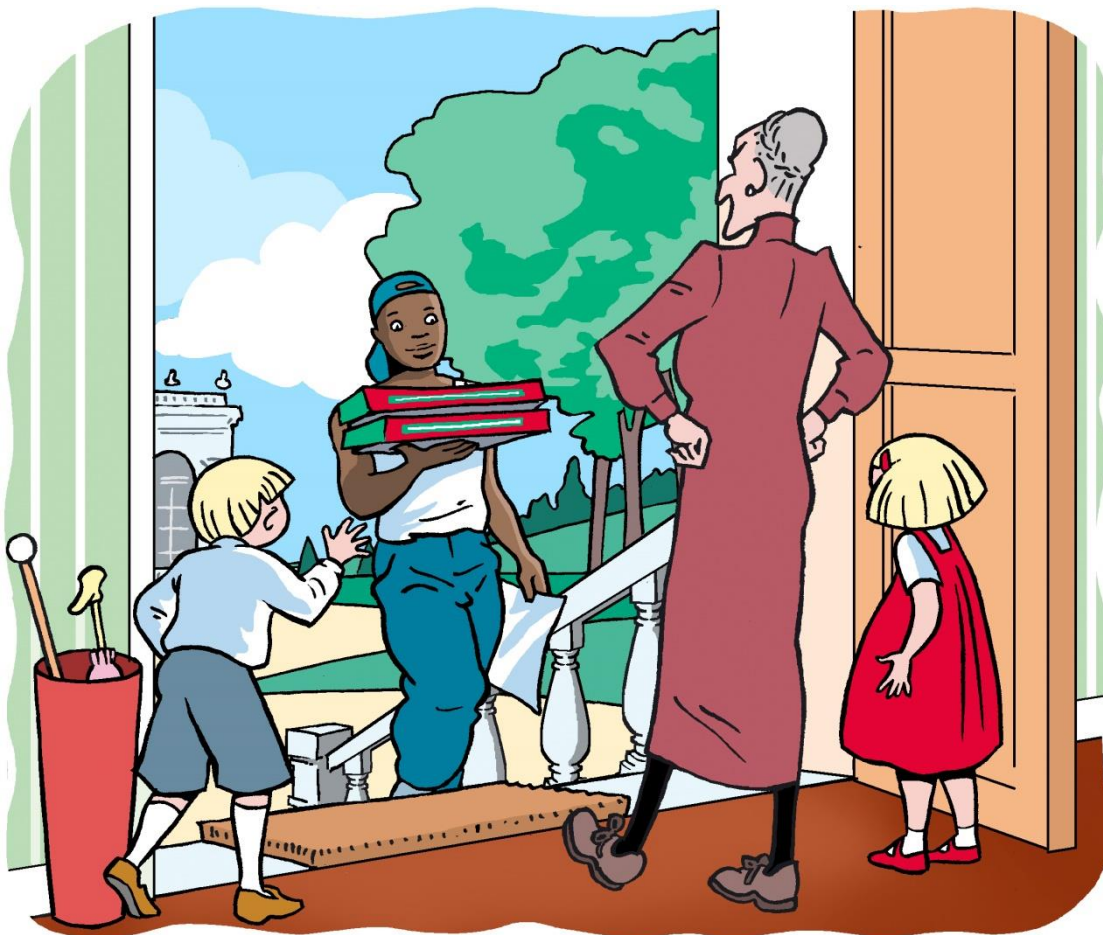
- Криско:** В действителност, тъй като за 2 закупени пици получавате една безплатна, това ще ви струва...!

УПРАЖНЕНИЕ 9

... Добре се спестява така! Колко точно?

След като подготвя своите поръчки, Криско взема мотоциклета си и се връща в началото на улица *Завойна* у г-ца Мила. Доставка без проблем. Той получава дори и 2 € бакшиш. След това отива в замък *Белвю*, извън града...

Криско: Ехо... добър вечер. Вашата поръчка: 2 детски менюта с Хавайски пици. И дължите... 20 €.

Г-ца Лютикова: Вземете си пиците, деца. Така, каза 20 €...

Шум от дъното: ФУУУУУ... ФУУУУУУ...

Криско: Какъв е този шум?

Мими: Това са призраците от замък, една двойка идиоти, която...

Г-ца Лютикова: Хайде, Мими, стига глупости!

Мими: Но това е истина!!! Нали Жожо?!

Г-ца Лютикова: 20 € и 2 € за вас, млади момко. Ако знаете добре да смятате, това прави 10% бакшиш. Госпожа Графинята е щедра. До следващия път!

Криско: Да... е-е... благодаря, госпожо и приятна вечер!

УПРАЖНЕНИЕ 10

Дали това прави наистина 10 % бакшиш?
(Без калкулатор, ако обичате!)

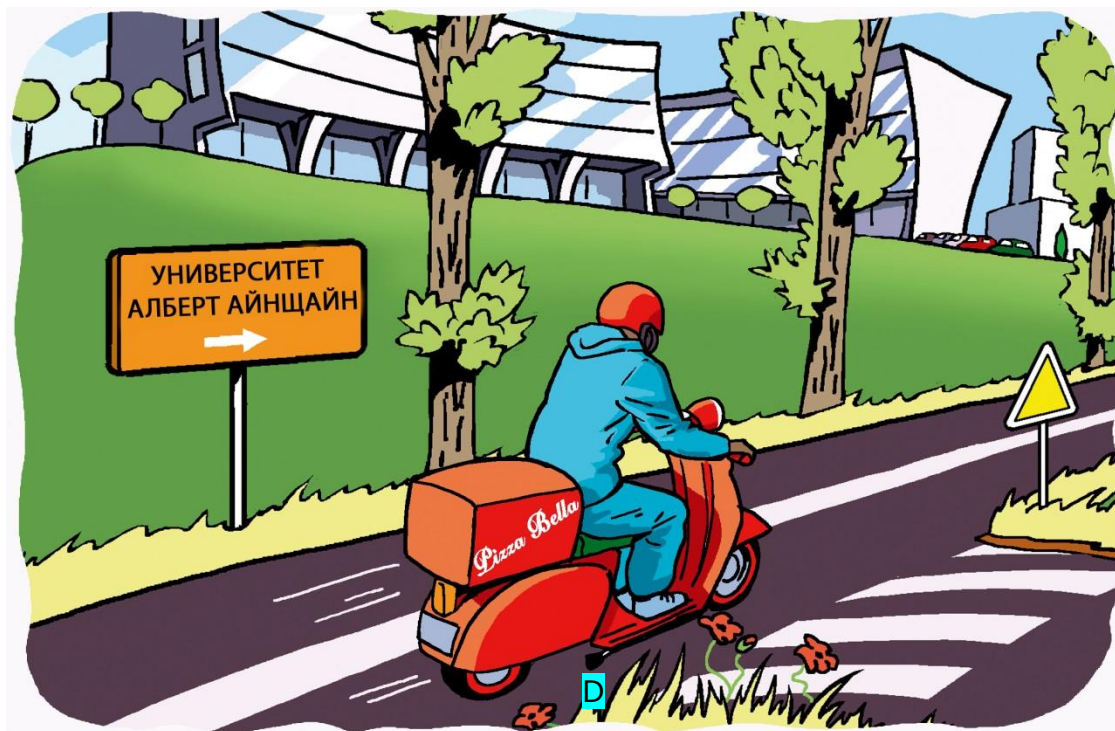

Да

Не

Криско тръгва по посока на Университета...

Криско: Тя каза « до следващия път », да... да! Няма да ходя повече в замъка! Сериозно! Замък, пълен с призраци, това не е за Криско!

В Университета...

Криско: Д-р Манип? Вашите 10 големи вегетариански пици... 91 €...

Д-р Манип: Ето 100 €. Запазете дребните и се махайте!

Криско: Но какво е...

Д-р Манип: Казах ви, изчезвайте!!!

Криско: Да, г-не... Доктор! Да, да!

УПРАЖНЕНИЕ 11

Добър бакшиш! Дали това прави също около 10 %?
(без калкулатор, ако обичате!)

☐ Да

☐ Не

Криско: Какво беше това нещо??? Маймуна? Но огромна! Чудовище?! С рачешка опашка??? Не мога да повярвам! Това ще ми донесе лош късмет!
« Генетична лаборатория »... Той прави чудовища! Този човек е луд!

Криско: А, не! Това не е истина! Шефът ще ми удържи 100 € от заплатата ми!

УПРАЖНЕНИЕ 12

Криско получава 1086 € нетна заплата.
Следователно колко ще му останат този месец?
(Не, не, отново без калкулатор!)

..... €

Обратно в пицарията...

Дани: Какво се е случило, Криско? Ти си съвсем блед!

Криско: Нищо. Всичко е наред.

Дани: Ето твоите поръчки. Тръгвай веднага.

23 ч. Клиентите са си тръгнали. Ресторантът е почистен и подреден. Масите са подредени за следващия ден. Персоналът се готви да си тръгва.

Шефът: Почакайте! Утре сутринта ще дойдете половин час по-рано. Ще има промени тук. Но утре ще говорим за това.

Сцена 2

« Проблемите продължават! »

На другия ден сутринта

Шефът: Събрах ви тази сутрин, за да говорим за някои промени. Току-що със счетоводителя разгледахме ситуацията. Вие виждате, че има по-малко клиенти. Криза е. Оборотът е спаднал много...

Дани: Но г-н Джорджо, нали вдигнахме цената на пиците миналата година!

Шефът: Да, 1 € повече на пица. И какво се получи?

УПРАЖНЕНИЕ 13

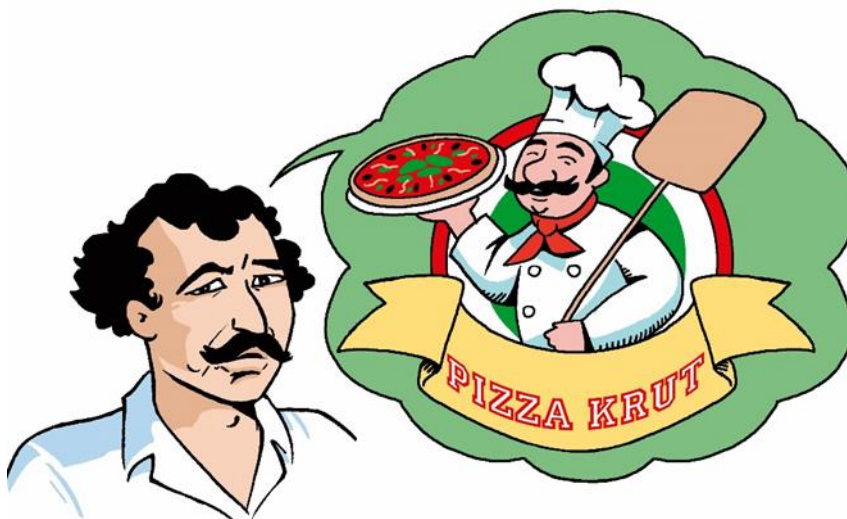
Да, това е истина! Какъв е изводът?

Шефът: Намаляването на клиентелата се обяснява и по друг начин...

Дани: И въпреки това, г-н Джорджо, не сме намалили качеството!

УПРАЖНЕНИЕ 14

Как би могло да се обясни намаляването на клиентите тогава?

Шефът: Пицария *Крут* отвори преди 3 месеца на две преки по-долу. Те правят продажби само от доставки за вкъщи. Имат по-малко разходи и продуктите им са с по-ниско качество. Следователно...

УПРАЖНЕНИЕ 15

Следователно?

Шефът: Офисите на Здравната каса са се преместили в другата част на града. Цялата сграда сега е празна. Служителите, които идваха да се хранят и на, които доставяхме пици всеки ден, вече ги няма!

Дани: И все пак, г-н Джорджо, нямаме много персонал. Всички работим много здраво. Сервитьорите са претоварени на моменти! Дори е необходим трети човек ... на непълно работно време...?

Шефът: И дума да не става в момента!

Дани: Но заплатите ни са много ниски. Някои дори са на минимална като Криско!

Шефът: Ама вие 5-мата си мислите, че ми струвате само заплатите, които получавате? Представете си, че трябва също да се плащат данъци и такси: работодателят трябва да плати по-голямата част, а служителят по-малката. Социални разходи... разбирате ли?

УПРАЖНЕНИЕ 16

Какви може да са тези « социални разходи », според вас?

Шефът: Впрочем, всичко това е отбелязано на вашия фиш. Например нашият помощник-готвач Карим има 1500 € заплата « бруто ». Той получава реално само 1155 € заплата « нето », защото плаща такси и данъци. Тези такси са в размер на 23% върху брутната заплата, това ще рече 345 €. Разбирате ли?

Агата: Да, да, знаем.

Шефът: Но знаете ли, че аз също допринасям за социалните такси на моите служители. А за работодателя това е 42 % от брутната заплата на работника. Например за заплата на Карим, аз плащам 630 € разходи: здравна осигуровка, пенсионен фонд, обезщетение при безработица, застраховка злополука, задължителна осигуровка, такси за професионално обучение, различни вноски и т.н.

Агата: Следователно колкото по-високи са заплатите, толкова по-скъпи са социалните разходи...

Шефът: Точно така. Например брутната заплата на Карлос, нашият готвач, е 2000 €. Аз трябва да платя 2000 € за Карлос и 42% върху тези 2000 € за социални осигуровки.

УПРАЖНЕНИЕ 17

Така че колко всичко трябва да плати
Джорджо за Карлос?

Шефът: А да не ви говоря за 5-те седмици платен отпуск, който трябва да плащам на моите работници...

Агата: Съгласна съм, шефе, разбирам. Но дори и нашите 5 заплати да ви струват средно, да кажем 2500 € на месец за всеки, въпреки това приходите са около 25 000 € на месец. Дори и след закупуването на продуктите, които използваме, все пак има печалба, нали?

УПРАЖНЕНИЕ 18

Според разсъжденията на Агата, това би било правилно колко
печалба? Няма ли малък пропуск все пак? Какъв е той?

Шефът: Да не забравяме също, че има и много други неща за плащане... като се започне с наема на ресторанта. Аз не съм собственик, вие знаете, аз съм само управител. И това не е всичко...

УПРАЖНЕНИЕ 19

*Какво може да има още за плащане,
освен за заплати, наем и основни продукти?*

Шефът: Спомняте си също, че миналата година Агата беше в отпуск по майчинство 4 месеца. И Карлос беше болен в продължение на 1 месец в началото на годината. Трябваше някой да ги замества...

Дани: Да, но, тъй като те не са работили, не са ви стрували нищо!

Шефът: Така ли мислите? За болничен или майчинство се изплащат 90 % от заплатата на работника. НОИ плаща 50 %, а 40 %, които остават, кой ги плаща според вас?

Дани: Да...

УПРАЖНЕНИЕ 20

Да, а вашето мнение?

Шефът: Не е толкова лесно да управляваш малка фирма като тази, повярвайте ми. И не ми е лесно да вземам решение, за да избегна фалита.

Дани: Но ние правим всичко възможно, за да вървят нещата! Дори често работим допълнително, до късно вечерта, когато има много хора!

Шефът: Зная, зная. Но все пак едно работно място трябва да бъде закрито... Вече не е рентабилно. Това означава, че струва по-скъпо, отколкото носи.

Карлос: Аз имам голяма нужда от моя помощник, в кухнята!

Шефът: Знам. Принуден съм да премахна доставките на пици. Направих сметка: от 6 месеца имаме средно по 12 пици за доставка на ден. За една пица, която струва 11 €, влагаме 4,10 €, за да се направи. Печалбата е от 1656 € на месец. А brutната заплата на Криско е 1500 €. Аз плащам 42% разходи. Това е всичко. Няма никаква печалба!

УПРАЖНЕНИЕ 21

Дали това е наистина?

Шефът: За съжаление, Криско, именно теб трябва да освободя. Вярно е, че допусна някои пропуски, но добре контактуваш с клиентите.

Криско: Трябва ли да си тръгвам веднага?

Шефът: Не. Изкарай си деня, ще ти бъде платено още един месец. Това е « предизвестие ». Но не си длъжен да идваш да работиш. Можеш да провериш все пак в пицария *Крут*. С всичките клиенти, които ни отнеха, може да има работа и за теб...

В 14.30 Криско напуска пицарията, за обедна почивка. Мариян идва да го види, защото няма часове този следобед.

Мариян: Хей, тревожи ли те нещо! Няма ли да ходим на кино?

Криско: Не. Да отидем до пицария *Крут*.

Сцена 3

« Един твърде тежък ден »

Мариян: Но какво става, Криско?

Криско: Съкратиха ме от пицарията! Доставка на пици не носи вече печалба, а само разходи.

Мариян: Значи ли тогава, че няма да получаващ вече заплатата?

Криско: Ще ми плащат още един месец и една седмица платен отпуск. Шефът ми дава обезщетение за освобождаването от работа.

Мариян: Какво е това?

Криско: Това е като бонус, но не е много. Шефът ми каза: обезщетението е равно на 1/5 от месечната заплата за всяка прослужена година.

Мариян: Леле! И колко прави това?

Криско: Аз имам точно 1 година прослужено време.
Тъй като нетната ми заплата е от 1086 €, това прави...

УПРАЖНЕНИЕ 22

Следователно колко прави това?

Мариян: Ако разбирам добре, ти ще получаващ още един месец заплата, плюс още една седмица, плюс тези обез..щетения...

Криско: Обезщетения, да! Е,... не чак толкова, ще имам 986 € заплата, отказах се и от мотоциклета, но..

УПРАЖНЕНИЕ 23

И колко прави това общо?

Криско: Няма да изкарам дълго така. Имам да плащам наем, задължение по кредита за моята китара, други данъци... Ако не намеря работа до 2 месеца, ще остана на улицата! Не съм заделил нищо настрана!

Мариян: Леле! Ти ще бъдеш бездомник?!!!

Криско: Да, като скитника от улица Рай...

Мариян: Не провесвай глава. Имаш все пак малко време да намериш работа... Какво трябва да платиш този месец?

Криско: Моят наем от 350 €, за кредита на китарата, вече платих две вноски и ми остават още два месеца и край. Това е 242 €. Данъци до 15 дена: 200 € и допълнително застраховка за гарсонирата, което се пада след 3 седмици: 75 €. Не! Това не е истина! И още абонаментът за Интернет – 29,99 € на месец... И няма да се храня повече в пицарията заедно с другите... Колко ще струват покупките ми на месец? Е... да кажем... само за мен... 7 € на ден?

Мариян: Чакай, ще си взема калкулатора!

УПРАЖНЕНИЕ 24

Днес е 31-ви май.

Колко ще изразходва Криско през юни?

Криско: Да, а освен това забравих тока! Виж, колко ще ми остане за месец юли...

Мариян: Почакай, ти ще получиш от шефа 1374,70 €, като се има предвид, че се отказва и от мотопеда.

УПРАЖНЕНИЕ 25

Колко ще му остане следователно за месец юли?

Криско: Виждаш ли! Не мога дори да си платя наема и да погася заема за китарата!

Мариян: Ако останеш и без китарата си, няма да можеш дори да свириш на улица Рай със скитника! Добре де, шегувам се! Съгласен съм, никак не е смешно...

В пицария Крут

Криско: Я, погледни менюто! Пиците, които продаваме за 10 €, тук са 7 €!

УПРАЖНЕНИЕ 26

Да, цените са по-ниски, отколкото в Пица Белла!
С колко % според вас?

☐ 10%	☐ 30%	☐ 50%
------------------------------	------------------------------	------------------------------

Мариян: Нищо чудно, че губите клиенти в пицария Пица Белла!

Криско: Да. Но да видим какво има в тях! Фалшива шунка! Евтино сирене! Възможно най-евтините продукти! Е, е... добър ден!

Сервитьор: Добър ден. Каква пица желаете?

Криско: Не искам пица. Търся работа. Аз съм доставчик на пици.

Сервитьор: 2-ма сме тук и сме си достатъчно, нали знаете. Но за всеки случай, оставете ми вашето CV*. Ако търсим човек, ще ви се обадим...

Криско: Моето... е-е... да, ще ви го донеса.

УПРАЖНЕНИЕ 27

Впрочем какво е това « CV »?
Какво трябва да се напише в него според вас?

Мариян: Ти имаш ли CV?

Криско: Не. Не знам точно как да го направя...

Мариян: Сестра ми ще ти помогне. Впрочем тя работи два или три пъти като сервитьорка при Янис, знаеш, гръцкия ресторант по-надолу от нас... Може да отидем да видим собственика. Познавам го добре, той е много симпатичен!

Криско: Наистина ли? Но аз нямам още CV...

Мариян: Не се притеснявай! Да вървим!

Мариян: Добър ден, Янис! Това е моят приятел Криско. Той е освободен от пицария *Пица Белла*, защото те няма да доставят повече пици. Търси работа...

Янис: Добър ден! Но... Патриция сервира с мен, имаме готвач и негов помощник... това ми е достатъчно. Обаче често правя гръцки вечери с музика и идват много хора. Тогава наемам допълнително сервитьори...

Криско: Често ли?

Янис: Да, може би, 4 или 6 пъти в месеца. Временният сервитьор получава около 80 € на вечер с бакшишите...

УПРАЖНЕНИЕ 28

И това колко би било средно на месец за Криско?

Криско: Да, това е добре, но не е недостатъчно, за да се живее...

Янис: Не, разбира се! Иди да провериш в хотела до Театъра. Чух да казват, че готвачът търси втори помощник в кухнята... Хотелът е пълен сега покрай снимките на филма в Графовил. Екипът е настанен в хотела, нали разбирате...

Криско: Да, г-н Янис! Благодаря!

Янис: Ами късмет!

10 мини ДОПЪЛНИТЕЛНИ упражнения за смятане, с герои в ситуация

Ниво на трудност: **Л**: Лесно! **С**: Средно... **Т**: Трудно!

Сценарий 1: **Л**

В кухнята на замъка *Белвю*, двамата призраци попадат на пиците на малките племенници на графинята...

Радегонда: Карибер! На масата там! Двете детски пици! Съвсем топли!

Карибер: Отваряй!

Радегонда: Те са нарязани на 8 части. Ако вземем по 3 части от всяка...

Карибер: Ще им остане достатъчно!

Радегонда: Очевидно ще имат достатъчно!

И колко парчета ще има тогава за децата?

Сценарий 2: **Л**

Мими: Аз искам едно детско меню от 10 € с хавайска пица, една кока кола и лимонов сладкиш!

Жожо: А аз искам голяма *Жътварска пица* от 13 €, една *Фанта* и също *Тирамису* от 3,50 €!

Мими: Не е честно! Твоята поръчка струва много по-скъпо, отколкото моята!

Жожо: Да, но моята пица е по-голяма! А и не е « много » по-скъпо!

Сценарий 3: Л до С

Мариян: В пицария *Крут* наистина пиците са много по-евтини от тези в пицария *Пица Белла*...

Криско: Да! Виж също цените на напитките и десертите! Оранжеда 1,50 € вместо 2,50 € в пицария *Пица Белла*, минерална вода 1,50 € вместо 2,50 €, плодова салата 2 € вместо 3 €, кафе 1 € вместо 2 €. При всички продукти едно и също!

Мариян: Как така « кое е едно и също »???

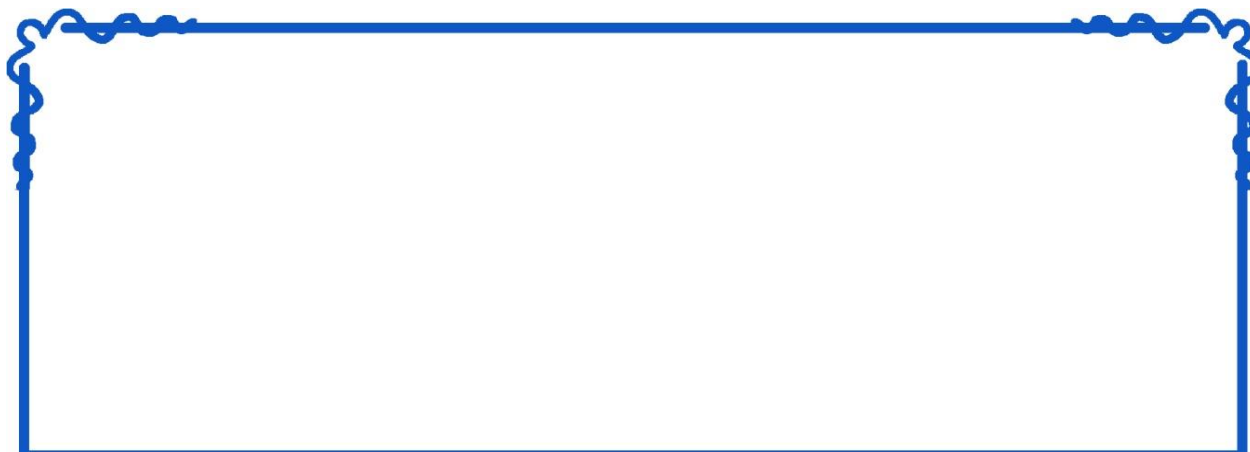

Сценарий 4: Л до С

Янис: Добър ден, Криско! След като идва при мен си помислих, че можеш да идваш като допълнителен сервитьор през юни и юли в ресторанта ми. Ще има 4 гръцки вечери през юни и 5 през юли. Ти ще получиш 60 € на вечер плюс бакшишите, което прави около 20 € на вечер. Това интересува ли те, Криско?

Криско: Да, г-н Янис! Това много ме интересува! Можете да разчитате на мен! Благодаря!

Криско е очарован! Това ще му донесе...

Сценарий 5: С

Миналата Джорджо и неговите работници са обслужвали средно 75 клиенти на ден през седмицата и 60 във вторник. От няколко месеца само около 50 човека на ден и 40 във вторник. Понеделник е почивен ден. По 15 € средно от клиент, може да се види колко пари губи пицарията всяка седмица!

Сценарий 6: С

Криско: Погледни само менюто на пицария *Крут*! Цените са по-ниски с 30% от тези в пицария *Пица Белла*! Даваш ли си сметка?! Там, където работех по-рано, пица *Капри* беше 10 €!

Мариян: А да! А колко е пица *Капри* тук?

Криско: Ами...!!!

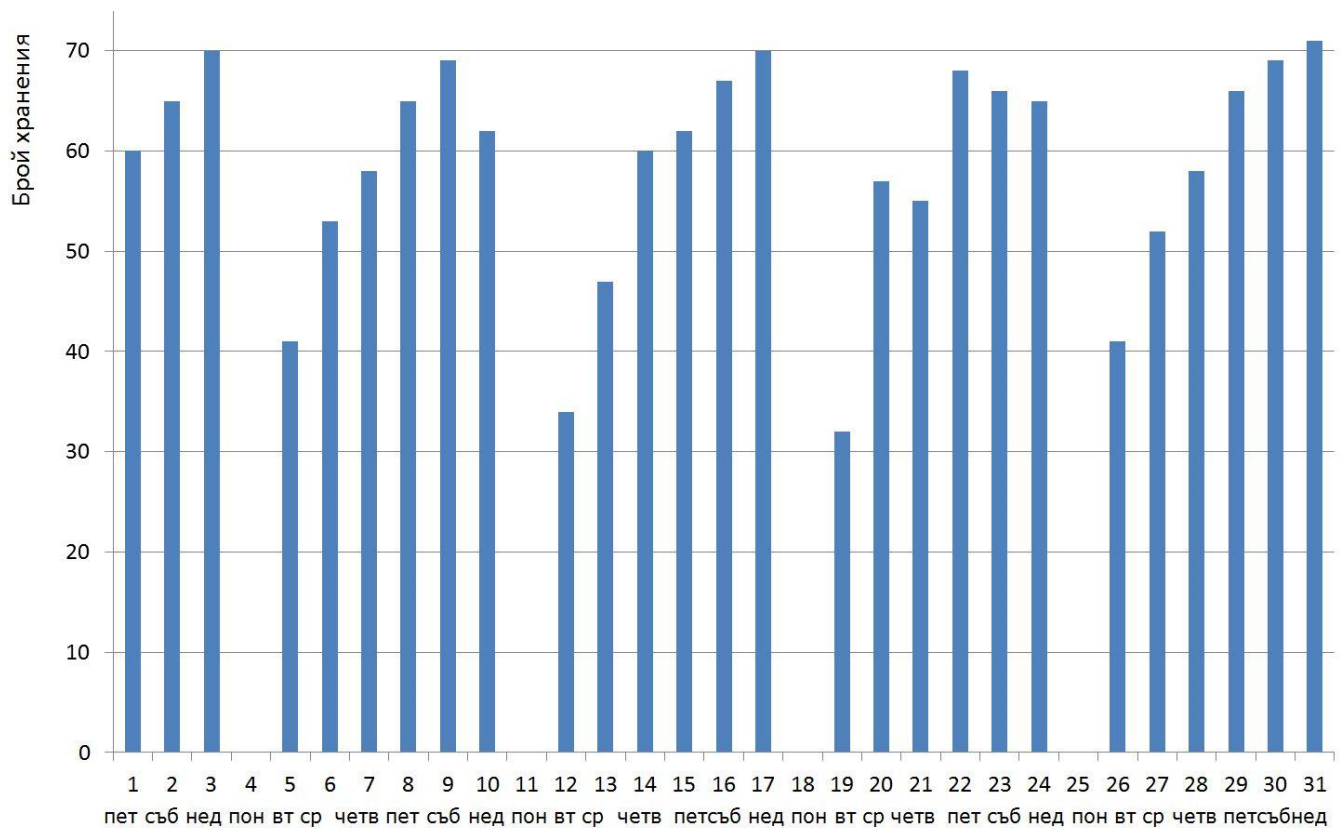

Сценарий 7: С до Т

Шефът: Не мога да плащам повече извънредни часове на целия персонал. Ние не работим в понеделник, трябва да затворим още един ден.

Агата: Кой ден, г-н Джорджо?

Шефът: Да погледнем заедно: направих график на броя на храненията през май...

Сценарий 8: С до Т

- Д-р Манип:** Тук д-р Манип, университетът в Графовил. Трябват ми 10 пици *Маргарита*.
- Криско:** Получавате една безплатна пица на 2 поръчани пици, господине.
- Д-р Манип:** Да, знам. Донесете ми също една пица *Морски дарове*, едно *Тирамису* и едно кафе.
- Криско:** Вие можете да вземете Семейното меню. Обикновено то е 15 €, но тази седмица има 20% отстъпка върху промоменютата.
- Д-р Манип:** Добре, много добре. Бързам!
- Криско:** Няма проблем, господине! Довиждане!
Кажи ми, Сандро, би ли занесъл поръчката в университета вместо мен? Аз ще обслужвам твоите клиенти в това време...
- Сандро:** Така ли? А ти защо не искаш да ходиш там?
- Криско:** Ами... страхувам се да срещна някого... Ще направя сметката веднага!
- Сандро:** Страхливец! Той се страхува от д-р Манип!!!

Пицария Пица Белла Нашето меню с отстъпките					
Пица	Нормална	Голяма		Десерти	
Маргарита	8,50	10,50		Флорова салата	3,00 €
4 сирена	12,00	14,00		Лимонов сакдкиш	3,50 €
4 сезона	11,00	13,00		Ябълков сладкиш	3,50 €
Барбекю	13,00	15,00		Тирамису	3,50 €
Калцоне	11,00	13,00			
Капри	10,00	12,00		Напитки	
Морски дарове	11,50	13,50		Минерална вода	2,50 €
Жътварска	11,50	13,50		Кока кола	2,50 €
Хавайска	10,50	12,50		Студен чай	2,50 €
Ориенталска	12,50	14,50		Фанта	2,50 €
Селска	12,00	14,00		Спрайт	2,50 €
Вегетарианска	11,00	13,00		Швепс	2,50 €
При 2 закупени пици: 1 безплатна				Кафе	2,00 €
Промоменюта					
Детски	1 пица за деца по избор + 1 десерт+ 1 напитка				10 €
Семейни	1 пица нормална по избор + 1 десерт + 1 напитка				13 €
Големи	1 пица голяма по избор+ 1 десерт+ 1 напитка+ 1 кафе				18 €

ОБЩА СУМА

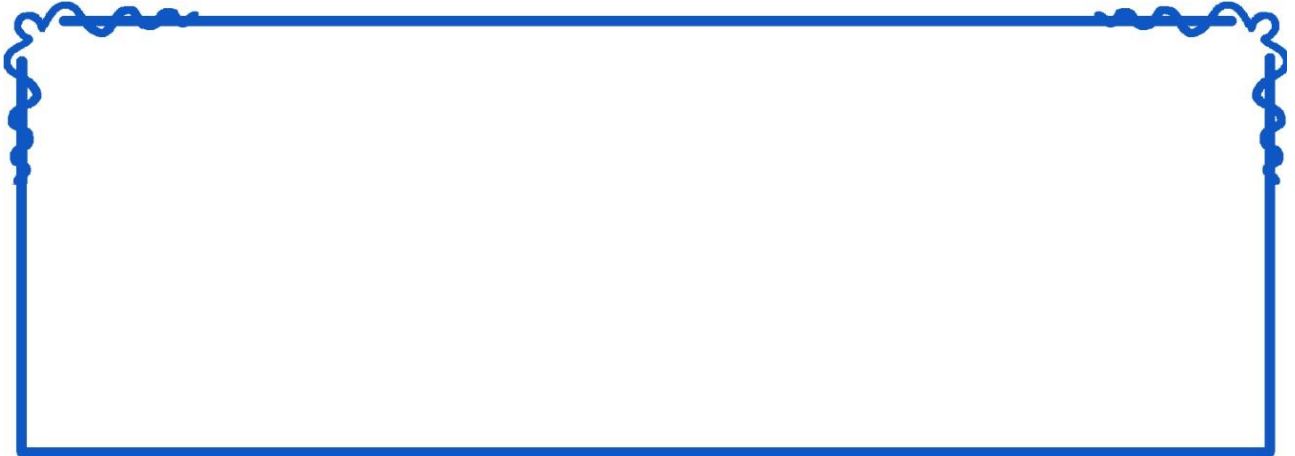
Сценарий 9: **T**

Шефът: Дани, ти работи 10 часа извънредно през май месец. Това прави 179 часа вместо 169. Ще видиш в твоя фиш за заплата: твоята брутна заплата нарасна от 1774,50 € на 1827 €.

Дани: Извънредните часове в празничните дни се плащат обикновено 50% повече, г-н Джорджо, нали?

Шефът: Да, да, Дани, можеш да провериш!

Сценарий 10: **T**

Криско: Дани! Аз имам в поръчката 3 пици *Маргарита*, 3 *Жътварски*, 1 *Морски дарове* и 2 вегетариански. Тръгвам да доставям след ¼ час!

Дани: Е, хей! Аз мога да направя 5 пици за ¼ час, не повече! Тогава, ти ми пригответи веднага 3-те *Маргарити* и *едната Морски дарове*.

Криско: Разбрано! Надявам се, че времето ще стигне...

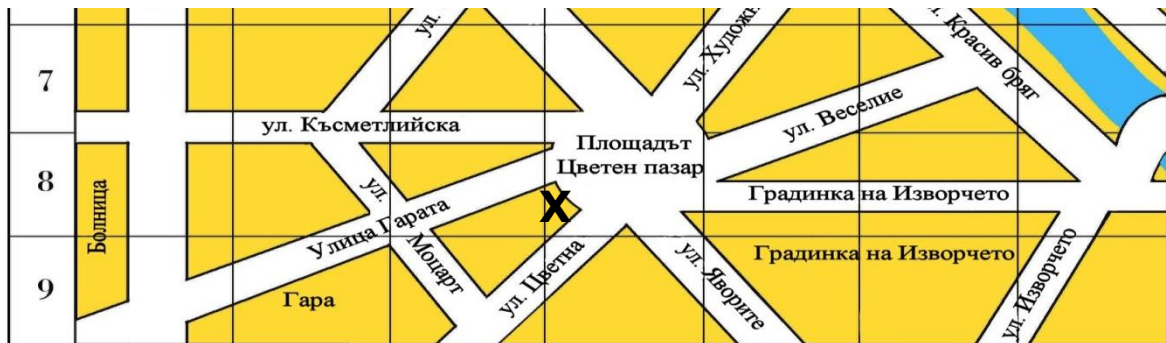
Поправка на упражненията от епизод 11

Упражнение 1:

Да.

$$2 + 1 + 5 + 2 + 3 = 13 \text{ пици}$$

Упражнение 2:

Упражнение 3:

Улица *Цветна* – улица *Моцарт* – улица *Късметлийска* – булевард *Надежда* – улица *Розов храст*

По-добре е Криско да започне своя маршрут от най-близкия клиент.
Ако започне от най-отдалечения, всички пици ще изстинат.

Упражнение 4:

Защото всички пици от доставката му ще изстинат, ако той отиде там първо.

Упражнение 5:

Редакцията на местния вестник, защото там, има най-много поръчани пици. Човекът, който ги получава, не знае може би колко са поръчани или не обръща внимание.

Упражнение 6:

Нормална цена:

Пици: две Селски пици (*Маргаритата* е безплатна) :

$$2 \times 12 = 24 \text{ €}$$

Десерти и напитки:

$$3 \text{ €} + 3,50 \text{ €} + 3,50 \text{ €} + 2,50 \text{ €} + 2,50 \text{ €} = 15 \text{ €}$$

Общо:

$$24 + 15 = 39 \text{ €}$$

Цена за 3 на промоционална цена *Семейна* :

$$3 \times 13 = 39 \text{ €}$$

И двете предложения са еднакви по отношение на цената, но при промоциите се печели една допълнителна напитка.

Упражнение 7:

Разликата е само **1 €**, но има допълнително **десерт** и **напитка** за всяко дете! Това следователно е повече от изгодно!

2 Хавайски пици нормални:

$$10,50 \text{ €} \times 2 = 21 \text{ €}$$

2 Детски менюта:

$$10 \text{ €} \times 2 = 20 \text{ €}$$

Упражнение 8:

130 €

Цената за 10 големи вегетариански пици:

$$13 \text{ €} \times 10 = \mathbf{130 \text{ €}}$$

Упражнение 9:

39 €

От 3 пици, плащате само 2.

$$(2 + 1) + (2 + 1) + (2 + 1) + 1$$

3 пици ще бъдат безплатни, трябва да се платят 7.

Това ще струва:

$$13 \text{ €} \times 7 = \underline{91 \text{ €}}$$

Което ще струва:

$$13 \text{ €} \times 7 = \underline{91 \text{ €}}$$

Той ще спести:

$$130 \text{ €} - 91 \text{ €} = \mathbf{39 \text{ €}}$$

Упражнение 10:

Да!

За да разделим 20 € на 10, трябва да премахнем 0 от 20. Следователно 2 €.

Упражнение 11:

Да!

Бакшишът (царски!) е:

$$100 \text{ €} - 91 \text{ €} = \mathbf{9 \text{ €}}$$

10% от 100 € прави 10 €

Следователно бакшишът прави малко до 10%.

Упражнение 12:

986 €

Ще му остане:

$$1086 \text{ €} - 100 \text{ €} = \mathbf{986 \text{ €}}$$

Упражнение 13:

Шефът каза: Има криза! Пиците са по-скъпи, също и клиентите са по-малко.

Упражнение 14:

Новата конкуренция, по-евтино може би и продукти с по-ниско качество.

Упражнение 15:

Следователно техните пици са по-евтини. И тъй като е криза, клиентите се съобразяват повече с цената, отколкото с качеството...

Упражнение 16:

Социалните разходи са например: здравна осигуровка, пенсионен фонд, обезщетение при безработица и различни други вноски...

Упражнение 17:**2840 €**

Стойност на разходите:

$$\frac{2000 \text{ €} \times 42}{100} = 840 \text{ €}$$

Всичко такси върху заплатата на Карлос:

$$2000 \text{ €} + 840 \text{ €} = \mathbf{2840 \text{ €}}$$

Упражнение 18:

Стойността за заплати с разноските:

$$2500 \text{ €} \times 5 = 12\,500 \text{ €}$$

Печалбата според Агата:

$$25\,000 \text{ €} - 12\,500 \text{ €} = \mathbf{12\,500 \text{ €}}$$

А **заплатата на шефа** е забравена...**Упражнение 19:**

Застраховката, данъците, счетоводната фирма, която се занимава със счетоводството, поддръжката и зареждането с бензин на мотопеда, уебсайтът, телефон, газ, отопление, електричество, реклама...

Упражнение 20:

Шефът.

Упражнение 21:**Да.**

Стойност на разходите:

$$\frac{1500 \text{ €} \times 42}{100} = 630 \text{ €}$$

Общо разходи за заплатата на Криско:

$$1500 \text{ €} + 630 \text{ €} = \mathbf{2130 \text{ €}}$$

Доставките на пици носят 1656 € на месец, а заплатата на Криско струва 2130 €.

Вярно е, че работното място не носи никаква печалба повече, а дори струва няколко евро повече.

Упражнение 22:**200 €**

Размер на обезщетението:

$$\frac{1086 \text{ €} \times 1}{5} = 217,20 \text{ €}$$

Може също да се направи по-просто:

$$1086 \text{ €} : 5 = \mathbf{217,20 \text{ €}}$$

Упражнение 23:

1474,70 €

Размерът на седмичната заплата, смятайки 4 седмици в месеца:

$$1086 \text{ €} : 4 = 271,50 \text{ €}$$

Следователно общо:

$$986 \text{ €} + 271,50 \text{ €} + 217,20 \text{ €} = \mathbf{1474,70 \text{ €}}$$

Упражнение 24:

1106,99 €

Разходи за храна:

$$7 \text{ €} \times 30 \text{ дена} = 210 \text{ €}$$

Общо разходи за юни:

$$350 \text{ €} + 242 \text{ €} + 200 \text{ €} + 75 \text{ €} + 29,99 \text{ €} + 210 \text{ €} = \mathbf{1106,99 \text{ €}}$$

Упражнение 25:

267,71 €

Ще му останат към 1-ви юли:

$$1374,70 \text{ €} - 1106,99 \text{ €} = \mathbf{267,71 \text{ €}}$$

Упражнение 26:

30 %.

Ако това беше 10%, това би било само 1 € по-малко, следователно 9 €.

Ако беше 50%, това би било половината, следователно 5 €.

Упражнение 27:

Curriculum Vitae или **CV** съкратено идва от латински Път (Curriculum) на живота (Vitae). Курикулум вите (автобиография) е документ, описващ трудовия и образователния опит на един човек.

Всеки кандидат за работа трябва да представи свое CV. В CV-то трябва да има:

- Координатите на кандидата;
- Завършено образование и дипломи, ако има такива;
- Опитът, който има (работа, стажове, доброволен труд и др.).

Упражнение 28:

Между 320€ и 480€.

За 4 вечери това прави:

$$4 \times 80 \text{ €} = \mathbf{320 \text{ €}}$$

$$\text{А за 6 вечери: } 6 \times 80 \text{ €} = 480 \text{ €}$$

Следователно Криско би могъл да получава между 320€ и 480€ на месец с този извънреден труд.

10 мини ДОПЪЛНИТЕЛНИ упражнения за смятане, с герои в ситуация

Поправка с обяснения

Ниво на трудност: **Л**: Лесно! **С**: Средно... **Т**: Трудно!

Сценарий 1: **Л**

В кухнята на замъка *Белвю*, двамата призраци попадат на пиците на малките племенници на графинята...

Радегонда: Карибер! На масата там! Двете детски пици! Съвсем топли!

Карибер: Отваряй!

Радегонда: Те са нарязани на 8 части. Ако вземем по 3 части от всяка...

Карибер: Ще им остане достатъчно!

Радегонда: Очевидно ще имат достатъчно!

И колко парчета ще има тогава за децата?

Отговор:

5 парчета.

Всяка от 2-те пици е нарязана на 8 парчета.

Призраците вземат 3 парчета.

Следователно от всяка пица остават:

$8 - 3 = 5$ парчета

Всяко дете ще има следователно 5 парчета.

Сценарий 2: **Л**

Мими: Аз искам едно детско меню от 10 € с хавайска пица, една кока кола и лимонов сладкиш!

Жожо: А аз искам голяма *Жътварска пица* от 13 €, една *Фанта* и също *Тирамису* от 3,50 €!

Мими: Не е честно! Твоята поръчка струва много по-скъпо, отколкото моята!

Жожо: Да, но моята пица е по-голяма! А и не е « много » по-скъпо!

Отговор:

9 €

Въпросът може да бъде с колко поръчката на Жожо е по-скъпа от тази на Мими.

Цена на поръчката на Мими: 10 €

Цена на поръчката на Жожо:

$13 € + 2,50 € + 3,50 € = 19 €$

Поръчката на Жожо следователно е по-скъпа с:

$19 € - 10 € = 9 €$

Мими има право: много по-скъпа е неговата поръчка! Почти двойно!

Сценарий 3: Л до С

Мариян: В пицария *Крут* наистина пиците са много по-евтини от тези в пицария *Пица Белла*...

Криско: Да! Виж също цените на напитките и десертите! Оранжеда 1,50 € вместо 2,50 € в пицария *Пица Белла*, минерална вода 1,50 € вместо 2,50 €, плодова салата 2 € вместо 3 €, кафе 1 € вместо 2 €. Все едно и също!

Мариян: Как така « едно и също »???

Отговор:

На въпроса на Мариян може да се отговори какво е едно и също в цените в пицария *Крут* по отношение на цените в пицария *Пица Белла*.

Всички продавани продукти в пицария *Крут* са с 1 € по-евтини от същите в пицария *Пица Белла*.

Сценарий 4: Л до С

Янис: Добър ден, Криско! След като идва при мен си помислих, че можеш да идваш като допълнителен сервитьор през юни и юли в ресторанта ми. Ще има 4 гръцки вечери през юни и 5 през юли. Ти ще получиш 60 € на вечер плюс бакшишите, което прави около 20 € на вечер. Това интересува ли те, Криско?

Криско: Да, г-н Янис! Това много ме интересува! Можете да разчитате на мен! Благодаря!

Криско е очарован! Това ще му донесе...

Отговор:

720 €

Въпросът може да бъде колко пари ще спечели Криско от работата като временен сервитьор...

Брой на гръцки вечери през юни и юли:

$4 + 5 = 9$ вечери

Криско ще може да получава на вечер:

$60 \text{ €} + 20 \text{ €} = 80 \text{ €}$

Той би получил следователно за 9-те вечери:

$80 \text{ €} \times 9 = \mathbf{720 \text{ €}}$

Сценарий 5: С

Джорджо: Миналата година обслужвахме средно 75 клиенти на ден през седмицата и 60 във вторник. От няколко месеца няма повече от 50 човека на ден и 40 във вторник след почивния ден. По 15 € средно от клиент, вие можете да видите колко пари губим всяка седмица!

Отговор:

2175 €

Брой на клиентите за седмица през миналата година (има един ден, в който е затворено, понеделник):

За една седмица без да се смята вторникът:

$75 \times 5 = 375$ клиенти

С вторник:

$375 + 60 = 435$ клиенти

Брой на клиентите за седмица тази година:

За една седмица без да се смята вторникът:

$50 \times 5 = 250$ клиенти

С вторник:

$250 + 40 = 290$ клиенти

Разликата в броя на клиентите е следователно:

$435 - 290 = 145$ клиенти

По 15 € от клиент, загубата е от:

$145 \times 15 = \mathbf{2175 \text{ €}}$ на седмица

Сценарий 6: С

Криско: Погледни само менюто на пицария *Крут*! Цените са по-ниски с 30% от тези в пицария *Пица Белла*! Даваш ли си сметка?! Там, когато работих, пица *Капри* беше 10 €!

Мариян: А да! А колко е пица *Капри* тук?

Криско: Ами...!!!

Отговор:

7 €

Криско намира, че отговорът е очевиден... Мариян не!
30% върху 10 €, това прави:

$$\frac{10 \times 30}{100} = 3 \text{ €}$$

Цената в пицария *Крут* е следователно:

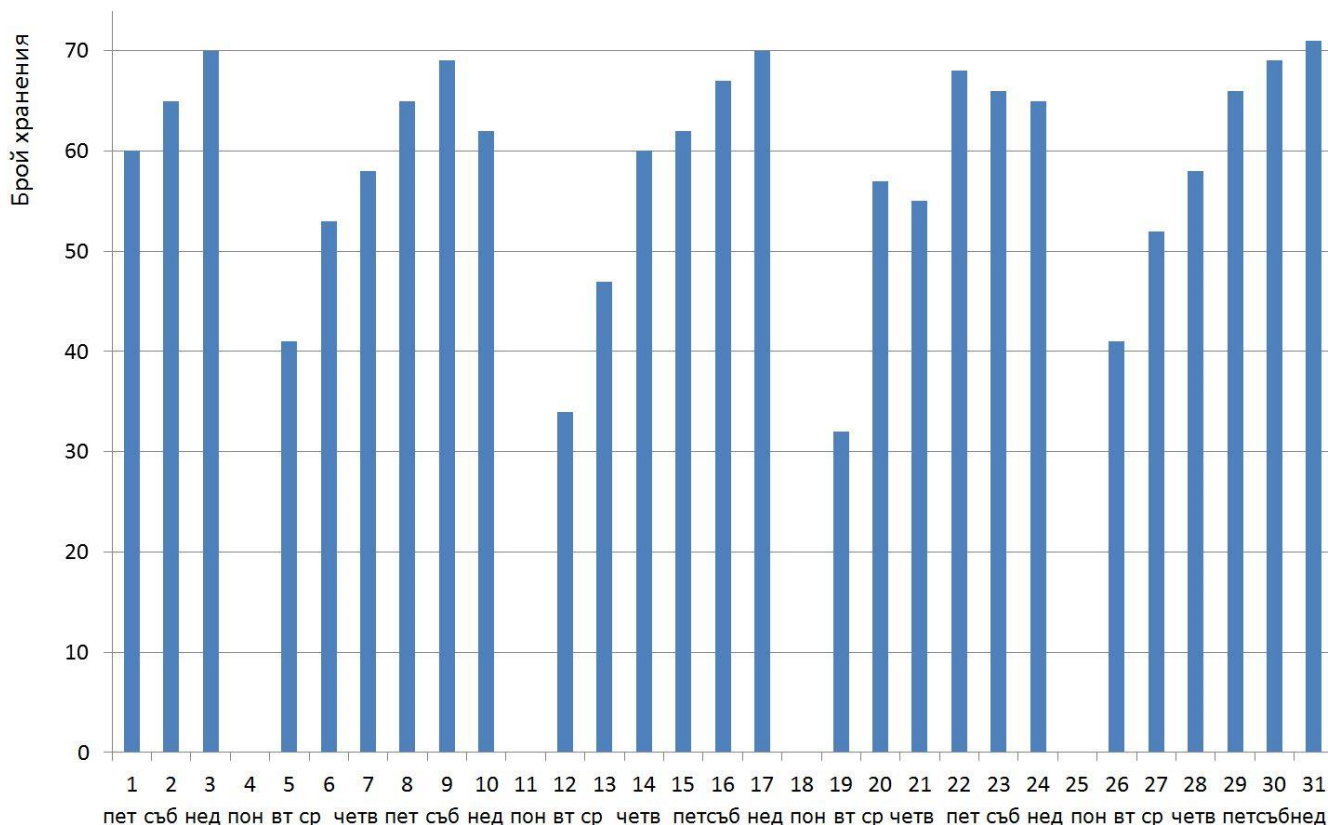
$$10 \text{ €} - 3 \text{ €} = 7 \text{ €}$$

Сценарий 7: С

Шефът: Не мога да плащам повече извънредни часове на целия персонал. Ние не работим в понеделник, трябва да затворим още един ден.

Агата: Кой ден, г-н Джорджо?

Шефът: Да погледнем заедно: направих график на броя на храненията през май...

Отговор:

При понеделниците няма никаква чертичка, защото това е денят, когато е затворено. Най-ниските чертички са винаги във вторниките.

Следователно във вторник има най-малко клиенти и именно тогава шефът може да реши да има втори почивен ден.

Сценарий 8: С до Т

Д-р Манип: Тук д-р Манип, университетът в Графовил. Трябват ми 10 пици *Маргарита*.

Криско: Получавате една безплатна пица на 2 поръчани пици, г-не.

Д-р Манип: Да, знам. Донесете ми също една пица *Морски дарове*, едно *Тирамису* и едно кафе.

Криско: Вие можете да вземете Семейното меню. Обикновено то е 15 €, но тази седмица има 20% отстъпка върху промоменютата.

Д-р Манип : Добре, много добре. Бързам!

Криско: Няма проблем, г-не! Довиждане!

Кажете ми, Сандро, би ли занесъл поръчката в университета вместо мен? Аз ще обслужвам твоите клиенти в това време...

Сандро: Така ли? А ти защо не искаш да ходиш там?

Криско: Ами... страхувам се да срещна някого... Ще приготвя фактурата веднага!

Сандро: Страхливец! Той се страхува от д-р Манип!!!

Пица Белла Нашето меню с отстъпките					
Пица	Нормално	Макси мално		Десерти	
Маргарита	8,50	10,50		Плодова салата	3 €
4 сирена	12,00	14,00		Лимонова торта	3,50 €
4 сезона	11,00	13,00		Ябълков сладкиш	3,50 €
Барбекю	13,00	15,00		Тирамису	3,50 €
Калцоне	11,00	13,00			
Капри	10,00	12,00		Напитки	
Морски дарове	11,50	13,50		Минерална вода	2,50 €
Затворена	11,50	13,50		Кока кола	2,50 €
Хавайска	10,50	12,50		Студен чай	2,50 €
Ориенталска	12,50	14,50		Фанта	2,50 €
Селска	12,00	14,00		Спрайт	2,50 €
Вегетарианска	11,00	13,00		Швепс	2,50 €
2 закупени пици: 1 оферта				Кафе	2 €
Промоменюта					
Детски	1 пица за деца по избор + 1 десерт+ 1 напитка				10,00 €
Семейни	1 пица нормална по избор + 1 десерт + 1 напитка				13,00 €
Големи	1 пица голяма по избор+ 1 десерт+ 1 напитка+ 1 кафе				18,00 €

Отговори:

Общо:

7 пици Маргарита по 8,50 € (6 поръчани=3 безплатни)+ 1, за да станат 10
59,50 €

Семейна формула 13 € – 20% 10,40 €

Нетна цена за плащане **69,90 €**

Сценарий 9: I

Шефът: Дани, ти работи 10 часа извънредно през май месец. Това прави 179 часа вместо 169. Ще и видиш върху твоя фиш: твоята брутна заплата нарасна от 1774,50 € на 1827 €.

Дани: Извънредните часове в празничните дни се плащат обикновено 50% повече, г-н Джорджо, нали?

Шефът: Да, да, Дани, можеш да провериш!

Отговор:

И Дани все пак ще провери...

При 1774,50 € за 169 часа трябва да бъдат изплатени на час:

$$1774,50 \text{ €} : 169 = 10,50 \text{ €}$$

Заплата за 10 часа:

$$10,50 \text{ €} \times 10 = 105 \text{ €}$$

Допълнително заплащане за извънреден труд:

$$\frac{105 \times 50}{100} = 52,50 \text{ €}$$

Заплата с извънреден труд:

$$1774,50 \text{ €} + 52,50 \text{ €} = \mathbf{1827 \text{ €}}$$

Сметката е точна!

Сценарий 10: I

Криско: Дани! Аз имам в поръчката 3 пици *Маргарита*, 3 *Жътварски*, 1 *Морски дарове* и 2 вегетариански. Тръгвам да доставям след ¼ час!

Дани: Е, хей! Аз мога да направя 5 пици за ¼ час, не повече! Тогава пригответи ми веднага 3-те *Маргарити* и *Морски дарове*.

Криско: Разбрано! Надявам се, че времето ще стигне...

Отговор:

Да! Ще стигне!

Въпросът е дали ще бъде готово за 1/4 час с помощта на Криско приготвянето на пиците.

Общо ще има:

$$3 + 3 + 1 + 2 = 9 \text{ пици}$$

Дани може да направи 5 пици за 1/4 час

Ако Криско пригответи 4 пици (3 *Маргарити* и 1 *Морски дарове*), ще може да тръгне на време дори, ако той е малко по-бавен от Дани.